

Vergaderjaar 2007–2008

31 343 (R 1846)

Wijziging van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen in verband met de elektronische bekendmaking van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties en de beschikbaarstelling daarvan in geconsolideerde vorm

Nr. 3

MEMORIE VAN TOELICHTING

Algemeen

Het advies van de Raad van State wordt niet openbaar gemaakt, omdat het zonder meer instemmend luidt/uitsluitend opmerkingen van redactionele aard bevat (artikel 25a, vierde lid, onderdeel b, van de Wet op de Raad van State)

De voorgestelde wijziging van de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen strekt ertoe de officiële bekendmaking van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties in het Tractatenblad langs elektronische weg voor te schrijven. Het onderhavige voorstel van rijkswet hangt samen met het voorstel van wet tot wijziging van de Bekendmakingswet en enkele andere wetten in verband met de elektronische bekendmaking en beschikbaarstelling in geconsolideerde vorm van wetten, algemene maatregelen van bestuur e.d. (Wet elektronische bekendmaking)¹. De overwegingen die aan het laatstgenoemde voorstel van wet ten grond liggen, gelden evenzeer voor het onderhavige voorstel van rijkswet. Die redeneering behoeft daarom in deze memorie niet herhaald te worden.

Noodzaak en doelstellingen van het wetsvoorstel

Overheidsinformatie moet zodanig bekend worden gemaakt dat alle potentiële belanghebbenden er op een eenvoudige, snelle en goedkope wijze toegang toe hebben. Dat geldt in het bijzonder voor de categorie van overheidsinformatie waarvan wettelijk is voorgeschreven dat de overheid deze moet publiceren.

Elektronische publikatie heeft het voordeel dat het publiek er vrijwel overal, 24 uur per dag en kosteloos toegang toe heeft. Burgers beschikken thans in de regel over toegang tot internet, terwijl parallel hieraan de beschikbaarheid van de officiële publicaties van de overheid – het Staatsblad, de Staatscourant, het Tractatenblad en de Kamerstukken – in gedrukte vorm steeds verder afneemt. Weliswaar worden het Staatsblad, het Tractatenblad en de regelgeving uit de Staatscourant sinds 1999 ook op internet geplaatst, maar dit heeft niet het karakter van rechtsgeldige bekendmaking.

Het is dan ook wenselijk om te bepalen dat overheidsinformatie waarvan de publicatie wettelijk is voorgeschreven, officieel gepubliceerd wordt langs elektronische weg. Elke twijfel over de rechtsgeldigheid van de aldus gepubliceerde teksten wordt daardoor voorkomen.

¹ Kamerstukken II, 2006/07, 31 084, nrs. 1–3.

Voor verdragen en besluiten van volkenrechtelijke organisaties vervult de Rijkswet goedkeuring en bekendmaking verdragen een rol die vergelijkbaar is met de Bekendmakingswet voor nationale regelgeving. In deze rijkswet is onder meer geregeld dat de bekendmaking van verdragen en van besluiten van volkenrechtelijke organisaties geschiedt in het Tractatenblad.

Het Tractatenblad bevat naast de publicatie van de tekst van het verdrag of van het besluit zelf nog meer gegevens, zoals:

- de vermelding van het tijdstip van inwerkingtreding, hetzij voor het Koninkrijk in zijn geheel, hetzij voor een of meer der landen van het Koninkrijk;
- de vermelding van het tijdstip van buitenwerkingtreding, hetzij voor het Koninkrijk in zijn geheel, hetzij voor een of meer der landen van het Koninkrijk;
- de vermelding van voorlopige toepassing van een verdrag.

Voorts kunnen in het Tractatenblad worden geplaatst:

- een vertaling in het Nederlands van het verdrag of het besluit;
- gegevens omtrent parlementaire goedkeuring;
- gegevens omtrent het tijdstip van inwerkingtreding voor andere staten en voor volkenrechtelijke organisaties;
- gegevens omtrent het tijdstip van buitenwerkingtreding voor andere staten en voor volkenrechtelijke organisaties en
- andere gegevens.

Huidige situatie

Begin jaren negentig werd de geringe toegankelijkheid van de steeds groeiende regelgeving ook door de rijksoverheid als een probleem ervaren. Om hieraan het hoofd te bieden is vanaf 1999 alle wet- en regelgeving die sinds 1995 in het Staatsblad, de Staatscourant en het Tractatenblad is gepubliceerd, in niet-geconsolideerde vorm kosteloos via internet (www.overheid.nl/op) toegankelijk. Dit heeft ertoe geleid dat de verspreiding van papieren officiële publicaties afneemt: het Tractatenblad kent slechts ruim honderd abonnementen, waarvan een deel dient voor intern gebruik binnen het ministerie van Buitenlandse Zaken.

In 2001 is door de minister van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties de opdracht gegeven tot de bouw van een overheidswettenbank waarin alle wetten, koninklijke besluiten, ministeriële regelingen en verordeningen van zelfstandige bestuursorganen en openbare lichamen kosteloos via internet (www.wetten.nl) in geconsolideerde vorm voor iedereen toegankelijk worden gemaakt.

In 2005 zijn door het ministerie van Buitenlandse Zaken verdragsteksten in geconsolideerde versie aan www.wetten.nl toegevoegd. Het betreft voorts nog de verdragen die sinds 1992 gesloten zijn en die inmiddels in werking getreden zijn. Deze collectie zal in de komende tijd uitgebreid worden met steeds oudere verdragen, zodat uiteindelijk, bij inwerkingtreding van de daarop betrekking hebbende consolidatieverplichting, alle voor het Koninkrijk geldende verdragen, bijgewerkt en wel, op internet beschikbaar zullen zijn.

Daarnaast publiceert het ministerie van Buitenlandse Zaken vanaf 2004 gegevens betreffende verdragen en betreffende besluiten van volkenrechtelijke organisaties op zijn website; ook dit bestand is nog niet volledig en wordt allengs uitgebreid.

Artikelen

Artikel 16

Het oude artikel 16 bestond uit twee leden, die in het nieuwe artikel gehandhaafd blijven.

Het voorgestelde derde lid maakt duidelijk dat het Tractatenblad na inwerkingtreding van dit wetsvoorstel elektronisch zal verschijnen. Het vierde lid waarborgt dat het Tractatenblad, na publicatie op internet, daar beschikbaar blijft, zodat de tekst ook later geraadpleegd kan worden. Om het Tractatenblad zo laagdrempelig mogelijk te maken garandeert het vijfde lid gratis bezoek van de betreffende site. De nadere regels, bedoeld in het zesde lid, kunnen onder meer betrekking hebben op de betrouwbaarheid en de beveiliging van het publicatiemedium en het -adres. Zij zullen de inhoud van het Tractatenblad waarborgen, en constante toegankelijkheid verzekeren. Er zal aansluiting gezocht worden bij de nadere regels die op grond van artikel 1, vijfde lid, van de Wet elektronische bekendmaking vastgesteld zullen worden voor het Staatsblad en de Staatscourant.

Artikel 16a

Deze bepaling bevat de wettelijke grondslag voor een noodprocedure indien en voor zolang elektronische uitgifte van het Tractatenblad op de voorgeschreven wijze niet mogelijk is. Op grond van de tot stand te brengen ministeriële regeling kan een alternatief internetadres worden aangewezen en kan worden voorzien in de verplichting om een gedrukte uitgave te vervaardigen.

Artikel 16b

Omdat niet iedere burger toegang heeft tot internet of met dat medium om kan gaan, maakt artikel 16b het voor de burger in kwestie mogelijk een, inofficiële, papieren afschrift van het Tractatenblad aan te schaffen tegen verstrekingskosten.

Artikel 16c

Deze bepaling verplicht ertoe om verdragen en besluiten van volkenrechtelijke organisaties in geconsolideerde vorm ter beschikking te stellen en te houden. Daarmee krijgt het kabinetsbeleid van de afgelopen jaren om alle regelgeving, waaronder verdragen en besluiten van volkenrechtelijke organisaties, op internet beschikbaar te stellen in de geldende versie, een wettelijke basis. Artikel 16c, eerste lid, bepaalt verder dat vertalingen in het Nederlands worden geconsolideerd, voor zover die vertalingen in het Tractatenblad worden geplaatst. Zo worden bijvoorbeeld van uitvoeringsverdragen bij ontwikkelingssamenwerkingsovereenkomsten in het Tractatenblad geen vertalingen gepubliceerd.

Het tweede lid van artikel 16c maakt het mogelijk om bepaalde categorieën van consolidatie uit te sluiten. Daarbij kan gedacht worden aan Bijlagen bij Protocollen bij EU-Associatieovereenkomsten; die Bijlagen bevatten onder andere veel tabellen die regelmatig wijzigingen ondergaan welke wijzigingen uiteraard ook in het EU Publicatieblad worden bekendgemaakt. Dit blad, dat te consulteren is via de EU-site, biedt in die gevallen een goed alternatief. Dit lid houdt bovendien de mogelijkheid voor de toekomst open om in voorkomend geval in plaats van een geconsolideerde tekst een link beschikbaar te stellen naar, met name, de EU-site waar dan de betreffende geconsolideerde tekst beschikbaar is.

Uit artikel 16c, derde lid, volgt dat de teksten van verdragen en besluiten op zodanige wijze worden geconsolideerd dat hun geschiedenis wordt

weergegeven en dat is vast te stellen hoe de teksten op welke momenten luidden.

De minister van Buitenlandse Zaken,
M. J. M. Verhagen